

Opis predmeta

Opće informacije		
Nositelj predmeta	Dr. sc. Enoh Šeba	
Naziv predmeta	Liturgika	
Studijski program	Preddiplomski sveučilišni studij Protestantska teologija	
Status predmeta	Obvezni	
Godina	Treća	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata Broj sati (P+V+S)	5 2+1+0

1. OPIS PREDMETA

1.1. Ciljevi predmeta

Ciljevi predmeta su:

1. predstaviti liturgiku kao teološku disciplinu usmjerenu na proučavanje bogoštovne/liturgijske prakse u različitim kršćanskim zajednicama i tradicijama;
2. upoznati studente s povijesnim razvojem liturgije s posebnim naglaskom na njezine izričaje u protestantskom okruženju;
3. raščlaniti sastavne dijelove i najvažnije oblike kršćanskog bogoštovlja i preispitati njihovo povijesno-teološko značenje;
4. aktualizirati neke od najvažnijih izazova za bogoštovnu praksu danas;
5. potaknuti osobno promišljanje liturgijskih pitanja uz pomoć neposrednog promatranja i sudjelovanja u bogoslužjima različitih kršćanskih zajednica;

1.2. Uvjeti za upis predmeta

Nema posebnih uvjeta za upis predmeta.

1.3. Ishodi učenja na razini programa kojima predmet pridonosi

1. pokazati znanje i razumijevanje temeljnih sadržaja praktične teologije te prepoznavati povezanost između teološko-religijske teorije te crkvene, religijske i društvene prakse
2. upotrijebiti stečeno znanje prilikom ocjenjivanja uloge crkve i kršćanstva u životu suvremenog čovjeka i društva
3. kritički prosudjivati uzroke i posljedice pojedinih tijekova povijesti crkve i teologije
4. na temelju stečenoga znanja zaključivati o značaju protestantizma u kontekstu kršćanske ekumene, međureligijskog dijaloga, kao i o odnosu protestantizma prema društvu, kulturi i znanosti
5. samostalno te u suradnji s drugim stručnjacima i dionicima iznalaziti ideje i rješenja u svojoj crkvenoj i/ili društvenoj zajednici

1.4. Očekivani ishodi učenja za predmet

Nakon uspješno završenog predmeta student/ica će moći:

1. demonstrirati poznavanje povijesti kršćanskog bogoštovlja;
2. identificirati i opisati ključne elemente kršćanskog bogoštovlja, uključujući i njegove denominacijske specifičnosti;
3. razlikovati teološki značaj pojedinih bogoštovnih praksi i izričaja;
4. prepoznati područja u kojima se liturgijska praksa i teologija susreću sa suvremenim izazovima;
5. pokazati sposobnost uočavanja dodirnih točaka i dijaloga između liturgije i drugih teoloških grana;
6. ispitati i komentirati sličnosti i razlike među različitim vrstama bogoslužja;
7. primijeniti usvojene kompetencije u oblikovanje kreativnog doprinosa u vlastitoj crkvenoj sredini.

1.5. Sadržaj predmeta:

1. Uvodno predavanje
(upoznavanje s predmetom, osnovnim pojmovima, literaturom, izvorima liturgike i biblijsko-povjesnim temeljima za proučavanje bogoštovlja)
2. Povijest liturgije I
(definicija pojma "liturgija", liturgija u antici, Septuaginti, NZ spisima i ranoj crkvi, liturgija u starom vijeku i srednjem vijeku)
3. Povijest liturgije II
(liturgija u predreformacijsko doba, reformacija i liturgija, protestantska liturgija od reformacije do danas)
4. Povijest liturgije III
(rimokatolička liturgija u vremenu od Tridentskog sabora do II. vatikanskog sabora, te od II. vatikanskog sabora do danas)
5. Elementi bogoštovlja I
(liturgijska godina, struktura i dijelovi bogoslužja, glazba)
6. Elementi bogoštovlja II
(sakramenti krštenja i Večere Gospodnje)
7. Elementi bogoštovlja III
(molitva, vjerovanja, bogoslužje dana Gospodnjeg)
8. Elementi bogoštovlja IV
(priznanje grijeha, ordinacija, svakodnevna molitva (pobožnost))
9. Ostali oblici bogoštovlja I
(vjenčanje i brak, zahvala za rođenje, bolesničko pomazanje, sprovod)
10. Liturgijski prostor i arhitektura
11. Liturgika pred suvremenim izazovima

(bogoštovlje u svjetlu ekumene i religijskog pluralizma, liturgijska inkulturacija i kriza autoriteta)

12. Terenska nastava I – posjet crkvenoj zajednici
13. Terenska nastava II – posjet crkvenoj zajednici
14. Terenska nastava III – posjet crkvenoj zajednici
15. Evaluacija terenske nastave i studija slučaja

<p>1.6. Vrste izvođenja nastave</p>	☒ predavanja ☐ seminar i radionice ☒ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☒ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo <hr/>
<p>1.7. Komentari</p>		

1.8. Obveze studenata

1. Redovito i aktivno pratiti nastavu
2. Pohađati terensku nastavu i sudjelovati u evaluaciji bogoslužja i studije slučaja
3. Pristupiti usmenom ispitu

1.9. Praćenje¹ rada studenata

Pohađanje nastave	Aktivnost u nastavi	2	Seminarski rad	Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	Usmeni ispit	3	Esej	Istraživanje	
Projekt	Kontinuirana provjera znanja		Referat	Praktični rad	
Portfolio					

1.10. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

1. Skupna evaluacija bogoslužja i studije slučaja
2. Usmeni ispit

1.11. Obvezatna literatura

- 1) S. J. WHITE, *Temelji kršćanskog bogoštovlja*, Teološki fakultet Matija Vlačić Ilirik, Zagreb, 2019.
- 2) A. ADOLF, *Uvod u katoličku liturgiju*, Hrvatski institut za liturgijski pastoral, Zadar, 1993.

¹ VAŽNO: Uz svaki od načina praćenja rada studenata treba unijeti odgovarajući udio u ECTS bodovima pojedinih aktivnosti tako da ukupni broj ECTS bodova odgovara bodovnoj vrijednosti predmeta. Prazna polja možete upotrijebiti za dodatne aktivnosti.

1.12. Dopunska literatura

- 1) M. WELKER, *Što se događa pri Večeri Gospodnjoj?*, Teološki fakultet Matija Vlačić Ilirik, Zagreb, 2006.
- 2) A. GRILLO, *Otkriće liturgije u XX. stoljeću*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2018.
- 3) C. JONES, *The Study of Liturgy*, SPCK, London, 1992.
- 4) G. WAINWRIGHT (ur.), *The Oxford History of Christian Worship*, Oxford University Press, USA, New York, 2006.
- 5) M. E. JOHNSON (ur.), *Sacraments and Worship: The Sources of Christian Theology*, Westminster John Knox Press, Louisville, 2012.

1.13. Broj primjeraka obvezatne literature u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na predmetu

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
S. J. WHITE, <i>Temelji kršćanskog bogoštovlja</i>	5	5
A. ADOLF, <i>Uvod u katoličku liturgiju</i>	Dostupno studentima u elektroničkom obliku	

1.14. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

1. Rasprava sa studentima tijekom izvođenja predmeta
2. Analiza ispita
3. Anketa na razini Centra i Sveučilišta